PERSBERICHT

Amsterdam, 10 september 2024

Artiesten spannen rechtszaak aan tegen platenmaatschappij vanwege oneerlijke streaminginkomsten

De Kunstenbond/Ntb en BAM! Popauteurs hebben namens drie artiesten rechtszaken aangespannen tegen de platenmaatschappij Universal Music. Aanleiding hiervoor zijn de oneerlijke afspraken in contracten met artiesten over de verdeling van inkomsten uit muziekstreaming. Deze afspraken zorgen ervoor dat artiesten een aanzienlijk kleiner deel ontvangen van de opbrengsten uit muziekstreaming dan wat redelijk is.

De rechtszaken

In de drie rechtszaken worden de afspraken van Arriën Molema (Room Eleven), Henk Westbroek en Marinus de Goederen (a balladeer) met Universal Music onder de loep genomen. Eerdere gesprekken tussen de betrokken partijen hebben niet geleid tot een eerlijke herziening van de vergoedingen. Daarom zijn op maandag 9 september drie dagvaardingen uitgebracht aan Universal. De rechtszaken zullen op woensdag 9 oktober bij de rechtbank in Amsterdam gaan lopen.

Verouderde afspraken

De Kunstenbond/Ntb en BAM! Popauteurs menen dat Universal blijft vasthouden aan verouderde royalties (een percentage van de opbrengst van muziek dat door platenmaatschappijen aan artiesten wordt betaald). Deze royaltypercentages geen recht aan de huidige realiteit van digitale muziekconsumptie. Hierdoor zien artiesten weinig terug van de inkomsten die gegenereerd worden via streamingdiensten. Daarnaast betalen artiesten tegenwoordig vaak zelf de opnamekosten en berekenen platenmaatschappijen nog steeds hoge kosten door die in het digitale tijdperk niet meer relevant zijn, zoals kosten voor de productie en verspreiding van fysieke cd's en lp's.

Fifty fifty: eerlijk verdeeld

"Als muziekadvocaat analyseer ik al ruim 20 jaar platencontracten," zegt Bjorn Schipper, de advocaat die betrokken is bij de rechtszaken. Hij vervolgt: "Het gaat er bij mij niet in dat artiesten sinds de opkomst van de digitalisering steeds vaker zelf de financiële risico's lopen door investeringen te doen in hun muziekopnamen, terwijl ze juist steeds minder inkomsten uit streaming ontvangen. Dat ligt dus niet alleen aan de hoogte van de vergoedingen die muziekplatforms zoals Spotify aan platenmaatschappijen betalen, maar juist ook aan de soms ronduit scheve verdeling van die inkomsten tussen artiest en platenmaatschappij. Een moderne artiestenroyalty voor streaming ligt als je het mij vraagt eerder rond de 50% dan rond de 20%. Pas dan kunnen we spreken van een eerlijke beloning van artiesten."

In Groot-Brittannië speelde recent een vergelijkbare zaak rondom de streaminginkomsten van de artiest Four Tet, waarbij platenmaatschappij Domino uiteindelijk erkende dat een 50% verdeling van de

inkomsten op zijn plek was en het openstaande bedrag met terugwerkende kracht aan hem betaalde. Daarnaast heeft de Amerikaanse rechter al eerder de moedermaatschappij van Universal Music in de Verenigde Staten veroordeeld tot een 50% verdeling van haar inkomsten over de digitale verspreiding van de muziek van rapper Eminem.

Principekwestie

Deze rechtszaken worden door de Kunstenbond/Ntb en BAM! Popauteurs als een principekwestie beschouwd. Zij hopen dat de rechter zal erkennen dat de huidige verdeling van streaminginkomsten onredelijk is en dat deze aangepast moet worden om artiesten een eerlijk deel van de opbrengsten te garanderen. Niet alleen voor de artiesten die in deze rechtszaken vertegenwoordigd worden, maar ook voor andere artiesten die zich in hetzelfde schuitje bevinden. Mogelijk zijn sommige artiesten bang voor de gevolgen als zij zich publiekelijk uitspreken over oneerlijke contracten. Dit maakt het lastig voor individuele artiesten om verandering te eisen. Daarom is nu het initiatief genomen voor deze rechtszaken, in de hoop dat deze voor artiesten onwenselijke situatie doorbroken kan worden.

Als de rechter de artiesten in het gelijk stelt, kunnen andere artiesten zich hierop beroepen (er wordt dan, in juridische termen, een precedent geschapen). Namens alle artiesten wordt de strijd voor eerlijke beloning in het digitale tijdperk aangegaan, om deze voor artiesten onwenselijke situatie te doorbreken.

Het belang van goede afspraken

Bij de artiesten die bij deze rechtszaken betrokken zijn, gaat het om relatief oude contracten. Het was toen ondenkbaar dat streaming zou ontstaan als manier om naar muziek te luisteren, laat staan de enorme groei die streaming zou doormaken (en nog steeds doormaakt, waaraan platenmaatschappijen veel geld verdienen). Bij nieuwe en huidige contracten is dat natuurlijk niet meer zo. Daarom hopen we dat beginnende artiesten zich door deze rechtszaken bewust worden van het belang om vanaf het begin goede afspraken te maken met hun platenmaatschappij. Als opkomend artiest kan het imponerend voelen om met een platenmaatschappij in gesprek te gaan, omdat je óók blij bent dat je muziek door hen serieus genomen wordt. Toch is het altijd een goed idee om je contract te laten nalopen door iemand met juridische kennis.

De initiatiefnemers

De Kunstenbond zet zich als vakbond in voor eerlijke betaling, goede contracten, meer zekerheid en een veilige werkvloer in de culturele en creatieve sector. Binnen de Kunstenbond zijn in de Ntb/vakgroep Muziek de muziekleden vertegenwoordigd. BAM! Popauteurs is een beroepsvereniging die de belangen van artiesten, songwriters en producers van popmuziek in Nederland behartigt door in te zetten op eerlijke inkomsten, een veilige werkomgeving, netwerkmogelijkheden en creatieve ontwikkeling. Voor deze rechtszaken slaan de organisaties de handen ineen.

Meer informatie: www.eerlijkverdeeld.nl